

ko. Zlasti po vinogradih v okolici Pirana je skoraj vse uničeno. Zaradi neviht so ustavili delo tudi v državnih salinah.

V Bosni.

Sarajevo, 11. V noči od sobote na nedeljo je udarila strela med grozno nevihto v postajo Alipasing-Most. Vsi brzojavni in telefonski aparati so bili uničeni. Sava je silo narasla. Pri Novi Gradiški je prinesla voda poletno hišo s seboj. Izredno rodovitna dolina Posavine je popolnoma preplavljena.

KOLERA.

Pulj, 12. Iz Kotora poročajo, da se je tam pojavil drugi slučaj azijske kolere.

Budimpešta, 12. Delavec tvrdke Guttman in Frank, ki je obolel za kolero, je včeraj umrl. Iz Braševa poročajo, da je zaprla Rumunska svoje meje pri Predealu in pri Črveni veži z motivacijo, da je na Ogrskem kolera. Potniki, ki prihajajo v Predeal, se obdržijo v 5dnevni kvaranteni. Pri Črveni veži ne pustijo nikogar čez mejo. Rumunski uradni zdravnik pri Črveni veži je na dopustu in ker niso poskrbeli za namestnika, so enostavno zaprli mejo. Razširja se vest, da je Rumunska zato zaprla mejo, ker je razširjena na Rumunskem kolera že v največjem obsegu. Rumunija hoče to prikriti. Baje je obolelo v Rumuniji do 8. avgusta na kolero 800 oseb.

HOLANDSKI SOCIALISTI NE GREDO V VLADO.

Amsterdam, 11. Strankin zbor holandske socialne demokracije v Zwolle je po obširni debati z večino glasov sprejel predlog manjšine stranknega vodstva, da socialisti ne vstopijo v vlado. Večina vodstva je predlagala vstop zaradi važnih interesov ustavne reforme, ki pridejo v nevarnost, če se socialisti ne udeležijo reformnega dela v vladi. Manjšina je utemljevala svoje stališče s tem, da je stranka prešlaba za tak eksperiment. Predlog večine je

zagovarjal s. Troelstra. Za ta predlog je bilo oddanih 320 glasov, za predlog manjšine pa 775. S tem je vstop socialistov v vlado odklonjen. Natančneje poročilo sledi.

VOLITVE V GENERALNI SVET NA FRANCOŠKEM.

Pariz, 12. Pri drugi volitvi za generalni svet je izid sledeči: Oddati je bilo 1452 mandator; od teh so dobili konservativci 197, progresistični republikanci 142, radikali, socialistični radikali in republikanski socialisti 1049, zedinjeni socialisti 60. Dva mandata sta še prosta. Konservativci in liberalci so pridobili 14, izgubili 52 mandator; progresistični republikanci pridobili 26, izgubili 47; zedinjeni socialisti so pridobili 25, izgubili 8 mandator; republikanski levicariji so pridobili 97, zgubili 55 mandator.

POLICIJSKI ŠKANDALI.

Pariz, 11. Časopisje poroča o velikih škandalih pri pariški policiji. Šest policijskih agentov se je združilo z nekim brigadnikom stražarjev v četo, ki je bila v petem mestnem okraju dodeljena varnostni policiji, da je zagrešila velikanska izsiljevanja in zlorabe uradne moči. Za denar so aretirali neljube osebe, vlagali poročila, ki so jih po krivem obremenjevala in v mnogih slučajih povzročila obsojbe nedolžnih oseb. Med drugimi je postal tudi sin nekega znanega političarja žrtev te tolpe. Njegova ljubica, ki se mu je hotela maščevati, ga je dala pred kratkim zapreti, in na podlagi izjav policijskih agentov ga je policijsko sodišče obsodilo kot zvodnika. Enaka usoda je zadela še dvoje mladih ljudi. Vložili so priziv na apelno sodišče in tako je prišlo početje policistov na dan. Uvedena je stroga preiskava.

POTRESI NA PORTUGALSKEM.

Lizbona, 11. Že od srede se ponavljajo v Lizboni in okolici potresni sunki s podzemeljskim bobnjenjem. Zlasti občutni so v krajih ob reki Tajo. Doslej je malo škode.

Mir na Balkanu.

Ferdinand je izdal armadno povelje, v katerem poziva Bolgare, naj se pripravljajo, da bodo svoj čas dopolnili delo, ki so ga pričeli. - O reviziji je danes precej tiho. - Od albanske meje poročajo o bojih s Črnogorci.

Bolgarska razorožuje.

Sofija, 11. Ministrski svet je sklenil demobilizacijo armade. Ukaz bo takoj izdan.

Za žalost in za zahvalo.

Sofija, 12. Včeraj je bila v katedrali žalna liturgija za žrtve vojne in zahvalna služba za mir. Udeležil se je kralj s kraljico, ministri, bivši ministri, drugi dostojanstveniki in mnogo občinstva. Kralja je občinstvo aklamiralo. (Tako občinstvo je znano.)

ALI JE MIR TRAJEN?

»Izsljen mir.«

Sofija, 12. Oficijozni »Dnevnik« piše: Z bukareškimi protokoli je doseženo ravno nasprotno tega, kar se je imelo doseči. Protokol polaga temeljni kamen najhujšim narodnim bojem na Balkanu. Govoriti se more le o izsljenem miru. Bolgarska je morala podpisati akt, ki pomeni rano na njenem telesu, ki se ne more zaceliti. Zato ni misliti na trajen mir, če ne izvrši Evropa izprememb.

Sveti možje.

Sofija, 12. Glasilo svetega sinoda v Sofiji piše: Bukareška mirovna konferenca se vda domišljiji, da je sklenjen mir sredstvo za vpostavo ravnovesja na Balkanu. Konferenca je izključila Bolgarsko iz Macedonije, kjer bo bolgarsko prebivalstvo podvrženo Srbom in Grkom. Ta rešitev mora pripravljati le novo vojno, ki polije Balkan morda že v bližnji bodočnosti s krvjo. (Če je to želja pobožnih mož svetega sinoda, tedaj je karakteristična.)

Obsojeni Bolgari.

Sofija, 12. »Mir« piše: Rezultati vojne za svobodo, za katero je doprinesel bolgarski narod največje žrtve, so taki, da so dosegli vsi narodi svobodo narodnega razvoja, dočim so Bolgari izključeni od te pravice in obsojeni, da izginejo.

Ferdinand bi se prelivljal kri.

Sofija, 12. Kralj Ferdinand je izdal armadi dneven ukaz, v katerem spominja vojsko na slavne zmage, do sežene v vojni s Turčijo, ki se je končala s popolnim triumfom bolgarskega orožja. V tej vojni so bolgarske čete osupnile ves svet s svojo hrabrostjo in disciplino ter nanovo poživele slavo starih bolgarskih carjev. Ukaz potem nadaljuje:

Vojaki! Tišji trenotek, ko ste se imeli vrniti v svoje domove, je prišla nova nesreča nad nas. Naši zavezniki, s katerimi smo imeli določene pogodbe, so nas izdali in so nam hoteli iztrgati, kar je bilo pridobljeno s krvjo desetletnošoč junakov. Ogorčen zaradi te nezvestobe se bolgarski narod od državnega glavarja do zadnjega kmeta in delavca ni mogel zadovoljiti s tem oropanjem. Noben bolgarski patriot se ni mogel prostovoljno in brez boja odreči Bitolju, Ohridu, Dibri, Perlepu, Solunu, Seresu, kjer žive naši rojaki. Izzvani od naših bivših zaveznikov smo morali proti svoji volji vzeti ta težki novi boj nase. Ovenčan bi bil z uspehom, če nam ne bi bila cela vrsta nepredvidenih političnih okolščin obranila moči. Od vseh strani ogroženi smo morali podpisati bukareški mir, ker ni bilo domovini mogoče, da bi se bojevali s svojimi petimi sosedi brez nevarnosti, da izgubi vse. Izčrpani in utrujeni, a ne premagani, smo morali zaviti svojo slavno zastavo za boljše dni.

Proslavljeni junaki! Zdej, ko zapuščam vrste vaših junaških polkov, smatram za svojo sveto dolžnost, da se vam v imenu Bolgarske(1) prirčno zahvalim za vse žrtve, za vse napore in za vse trpljenje, ki ste ga prenašali med tem orjaškim bojem. Naj vam Bog poplača vse, kar ste storili. (To je za Ferdinanda seveda najceneje.) Zgodovina in poznejši rodovi bodo sodili, cenili in z zlatimi črkami zabeležili ogromne zasluge, ki ste si jih pridobili za domovino. Želim vam, da se dobro (seveda, prav dobro brez rok in nog!) vrnete k svojemu ognjišču in se z novo silo in energijo (ki so jo zanj izgubili na bojiščih!) posvetite svojim mirnim poslom, medtem ko naj cvete okrog vas svoboda in narodno blagostanje. (Njegove besede ga bodo pa pricoprale!) Pripovedujte otrokom in vnukom o hrabrosti bolgarskih vojakov (in o perfidnosti bolgarskih kraljev!) in pripravljajte se na dan, ko dokončate slavno delo, ki ste ga započeli. (Najbolje ga bodo dokončali, kadar ga bodo prijeli za dolgi nos pa mu pomagali, da poleti čez Donavo.)

TUDI SRBI MOLILJO.

Belgrad, 12. Po cerkvah vse dežele so bile včeraj zahvalne službe božje. V belgradski saborski cerkvi se je udeležil kralj, princ Jurij, ministri, diplomatični zastopniki zaveznških držav, civilni in vojaški dostojanstveniki in mnogo občinstva.

BERCHTOLD RETIRIRA.

London, 12. V tukajšnjih diplomatičnih krogih konstatirajo, da grof Berchtold nikakor ni pri velesilah predlagal revizije bukareške mirovne pogodbe. V Bukareštu dana izjava je le rekla, da si Avstrija pridržuje pravico pregleda in eventualne revizije mirovne pogodbe. S tem pa seveda ni rečeno, da hoče Avstrija faktično izvrševati to pravico. Pozitivno se lahko zadrži, da se grof Berchtold še ni izjavil, v katerem smislu se je odločil. (To je tako, kakor da Berchtold preko Londona preklicuje, kar je govoril na Dunaju. Njegovi oficijozni so pač povsem določno govorili o potrebi revizije in so glasno ropotali.)

RUSIJA IN FRANCIJA.

Peterburg, 12. Kadetska »Rječ« izreka upanje, da bo Francija spoznala, kje je njeno mesto v sedanjih mednarodnih krizi. Naloge ruske balkanske politike obstoja v tem, da prepreči preveliko zmanjšanje in ponižanje Bolgarske. Bukareški mir zmanjšuje in ponižuje nad vsako mero Bolgarsko v prid nezaslužnemu povečanju Grške. Če zahteva Rusija korekturo, je le zvesta svoji nesebični miroljubni politiki.

TURŠKO POSOJLO.

Pariz, 12. »Matin« poroča iz Peterburga: Rusija bo, če ne takoj, pa tekom sedanjih obravnjav prijateljsko naprosila francosko vlado, naj prepreči, da bi se Turčiji izplačala nameravani predum desetih milijonov. Če izpolni Francija rusko željo, bo neugodni vtisk izbrisan, ki ga je na Ruskem napravilo vprašanje Kavale. Če pa bi dobila Turčija novo podporo pri francoskih kapitalistih, bi bilo razmerje med Rusijo in Francijo močno in globoko oškodovano.

Odgovorni urednik Fran Bartl.
Izdaja in zalaga založba »Zarje«.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Delavske konsumne zadruge

ZA TRST, ISTRO IN FURLANIJO

vpisana zadruga z omejenim poroštvom.

Vsem konsumentom!

S 30. junijem 1913 so zaključile Delavske konsumne zadruge svojo IX. združno dobo z najboljšim uspehom, ki dokazuje, kako se tudi v naših pokrajinah razširja z največjo hitrostjo združniška ideja.

Kdor se mi še pridružil Konsumni zadrugi, ozre naj se na spodaj navedene številke, pomisli naj na mogočnost, katero zastopajo včlanjeni konsumenti in na to, kar bode zamoglo izvršiti združništvo v kratkem, ako bodo konsumenti razumeli, da je

najmočnejše orožje proti podraževanju živil Konsumna zadruga

katero glavni namen je postaviti se v bran ekonomičnemu neredu glede izdelovanja in razpečavanja izdelkov

Napredki Delavskih konsumnih zadrug

I. združna doba 1903—1905 (19 mesecev)	K	208.001'05
II. " " 1905—1906	"	148.450'19
III. " " 1906—1907	"	201.206'58
IV. " " 1907—1908	"	366.482'97
V. " " 1908—1909	"	615.508'12
VI. " " 1909—1910	"	873.392'40
VII. " " 1910—1911	"	1.050.829'18
VIII. " " 1911—1912	"	1.334.053'10
IX. " " 1912—1913	"	2.436.446'73

Od dneva ustanovitve do 30. junija 1913 K 7.234.370'32

Inkaso tekom združne dobe 1912—1913	K	2.436.446'73
Inkaso tekom združne dobe 1911—1912	"	1.334.053'10
Narastek zadnjega leta	K	1.102.393'63

Osrednji urad in osrednja skladišča: Trst, ulica S. Francesco štev. 21.

28 skladišč za razpečavanje blaga.

14 skladišč v Trstu:

- St. 1. Ulica dell' Istria 10, vogal ulica Montecchi (z mesnico).
- St. 2. Ulica Belvedere 34.
- St. 3. Ulica del Salice 4 (po mesecu avgustu ulica Settefontane 6 z mesnico)
- St. 4. Ulica Acquedotto 67.
- St. 6. Ulica Conti 26.
- St. 8. Ulica Girolamo Muzio 6.
- St. 10. Ulica S. Marco 13.
- St. 12. Ulica del Rozzo Bianco 5.
- St. 13. Ulica del Lloyd 10, občinske hiše.
- St. 16. Kjadin Sv. Alojzij 800, občinske hiše.
- St. 17. Škedenj, Trg.
- St. 18. Vrdela, občinske hiše 11.
- St. 20. Ulica Raffineria 3, I. in II. nadstropje (oblačila).
- St. 26. Ulica R. P. Vergerio 871, občinske hiše.

8 skladišč v Istri:

- St. 5. Milje, št. 9. Pulj, št. 11. Isola, št. 15. Koper, št. 19. Pulj, št. 25 Milje-Chiampore, št. 27. Rovinj in št. 28. Bertoki pri Kopru.

6 skladišč v Furlaniji:

- St. 7. Gorica, št. 14. Tržič, št. 21. Kormin, št. 22. Muša, št. 23. Fara in št. 24. Tržič-Panzano.

V kratkem se otvore sledeča skladišča:

V Trstu, Rojan, Largo tra i rivi z mesnico; v ulici S. Marco mesnica. — V Gradišču v lastni hiši; ki se gradi. — V Vižnadi, s prikloptvijo že tam obstoječe samostojne zadruge.

Načrtana skladišča:

Trst: Sv. Marija Magdalena zgornja; Ponziana (občinske hiše); Sv. Sobota (občinske hiše); Greta; Škorklja; Sv. Križ; Tržič; mesnica, pekarna in tretje skladišče v bližini železniške postaje; Ronki; Milje-Grvatini; Buje; Tiran; Opatija-Volvaska; Reka.

Obširno poročilo se objavi koncem meseca avgusta, in se ga bode dobilo v vsakem združnem skladišču.

Delavske zadruge prodajajo le članom in proti gotovini. Skladišča Delavskih zadrug so odprta vsakemu, ki hoče postati član, podpisavši delež 20-tih, kron, katerega se izplača tudi v malih obrokih.

Delavske zadruge nudijo velike koristi brez najmanjših žrtev od strani članov. Nadaljna pojasnila dajejo naša skladišča, kjer se podpisavajo tudi pristopne izjave.

Trst, v juliju 1913.

Ravnateljstvo.

Potniki
v severno in južno AMERIKO
se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi
AVSTRO-AMERIKANA
Trst-Newyork, Buenos Aires-Rio de Janeiro
najnovejšimi brzoparniki z dvema vrtnicama, električno razsvetljavo,
brezličnim brzjavom, na katerih je za vsakega potnika preakrbljeno, da
dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, postelje, kopelej itd.

Odhod parnikov:
v sev. Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni.
Trst-New-York, vsako soboto.
Trst-Južna Amerika, vsakih 14 dni.
Trst-Kanada, vsak mesec.
Vsakovrstna pojasnila daje drage volje brezplačno pri glavni
agenturi za Kranjsko, Štajersko in Koroško:
SIMON KMETETZ, Ljubljana,
Kolodvorska ulica šte. 26.

Občno konsumno društvo v Idriji

naznanja s tem, da je v svoji seji dne 9. svečana 1913 sklenilo, da se hranilne vloge članom
obrestujejo od 1. januarja 1913 naprej po 5 odstotkov.

Kredit do 30 dni je obresti prost. Čez 30 dni do 6 mesecev se imajo računati obresti po 6 odstotkov
Od kredita nad 6 mesecev pa po 7 odstotkov in sicer že od 30 dni naprej.
Hranilne vloge sprejema društvo vsak dan med uradnimi urami od 8. zjutraj do 12. dopoldne ter
od 2. popoldne do 6. zvečer. — Odpovedni rok so pri društvu najprimernejši in varnost vlog
na boljša, kajti za varnost garantira premoženjska in blagovna vrednost. Vsak član najlažje zaupa
svoje prihranke svojemu zavodu.

Načelstvo.

Družinski kruh

iz pekarnice

„Konsumnega društva
za Ljubljano in okolico“

je najboljši in najcenejši.
Hlebi po 1.75 kg veljajo
samo 56 vin.

Dobi se v vseh prodajalnah
„Konsumnega društva za Ljub-
ljano in okolico“. — Člani,
segajte po njem!

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev v Ljubljani

R. Z. Z. O. Z.

se priporoča cenjenemu ob-
činstvu pri nabavi vsakovrst-
nega pohištva, ki ga izdeluje
v lastni, najmoderneje oprav-
ljeni tovarni na Glineah pri
Ljubljani.

Priporoča se tudi za vsa druga
v mizarstvo stroko spadajoča
dela.

Delo je vedno solidno,
točno in prav poceni.

Proračune se na zahtevo do-
pošlje brezplačno v najkraj-
šem času.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico

registrovana zadruga z omejeno zavezo

naznanja svojim članom, da glasom skupne seje nadzorstva in na-
čelstva z dne 17. januarja 1913 obrestuje odslej

hranilne vloge članov po **5¹/₂ 0** od dne vloge
do dne dviga.

Dosedanje stanje hranilnih vlog 51.000 K. Dosedanje stanje deležev 32.000 K.
Rezervni zaklad 8000 K. Denarni promet leta 1912.: 1,487.639 K 18 vin.

Pisarna društva v Špodnji Siški, Kolodvorska cesta.

Prodajalne: v Ljubljani: Sodna ulica, Bohoričeva ulica, Krakovski
nasip; v Siški: Kolodvorska cesta, Celovška cesta; na Viču, v Trziču,
na Jesenicah, na Savi in na Koroški Beli.

Pekarna v Spod. Siški, Celovška cesta.

Nadzorstvo.

Načelstvo.